

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši

Nemški nacijonalci.

Nedavno so se levili naši politični nasprotniki ustavoverci in praznovali so tudi, akoravno stari grešniki, stoprv botrinjo, namreč zatajili so svoje dozdanje ime in si izbrali novo, lepo glaseče: nemški nacijonalci.

Kadar slab, zapravljiv kupec brez kredita in spoštovanja spozna svoj položaj, vrže kar čez noč svojo firmo v cestni rov in izgine čez mejo, da nij sluha ni duha po njem; ali pa da prepisati svojo pičlo kupčijo na novo boljše zvoneče ime, da bi pod drugim naslovom, nadaljeval še nekaj časa svojo barantijo. Na vsak način je takovo znamenje žalostno in oznanja bližnjega popolnega propada.

Jednaki so naši ustavoverci. Z vsemi štirimi, lahko rečemo, so se trudili, kar je prisijala Slovanom nekoliko milejša Taaffejeva doba, da bi si ohranili in zboljšali svojo dvomno ekzistenco in ojačili izgubljeno moč. Njihove obljube, strašila, vabila, javkanje je preplulo vsak trenutek državo, na vse strani, kakor tako zvani švindelniki iz inozemstva najmanjšega branjevca, a kupca nij bilo, konkurz je trkal na vrata. Plašeč se sami pred grozečim popolnim poginom, prijemali so najhujši kričači izmed njih popotne palice, dirjali kakor pravi „Commiss voyageurs“ od mesta do mesta, sklicavali politične shode, prodajali povsod svoje omlačene fraze, prisegali in rotili se navdušeni Bahovega duha, da ne puste dalje v nevarnosti nemštva, da so jedini in vstrajni do zadnjega moža. Takovi so bili duhovi zvečer, a zjutraj je izpuhtel zadnji špirit in tožnega srca so se vračali domov.

Čez nekaj dnij rodi se nenadoma iz pepela ustavoverskega navdušenja, na razvalinah

ustavoverskih v nebo kipečih nakan nov nadepoln Fenis v metamorfozi, najnovejše politično dete: klub nemških nacijonalcev!

Ako si ogleđamo natančneje program te nove nacijonalne nemške stranke, pokaže se nam dozdanja tendencija našega ustavoverstva stoprv v pravej svitlobi in naglašati moramo, da je bila naša sodba pravična o njej, ko smo zatrdjevali, da ne pozna avstrijskega patrijotizma, da hrepeni pojedino po izveličavnem veliko nemškem duhu.

O tem nas prepričuje uže naslov tega novega nasprotnega pastrka, rojenega na avstrijskih tleh, a napojenega z nemškim mlekom, škilečega v obljubljenem deželu, kjer vlada zlata svoboda izpod Bismarkove pikelhaube!

Nacijonalni Nemci so torej naši nasprotniki.

Njihovo nemško svojstvo, visokoleteče nemške ideje od Rena do Adrije so jim vse! Avstrijske notranje razmere in blagostan prepustajo radi našemu trudu, dobro vedoči, kakor trdijo, da nemški Michel pokrije prej ali pozneje svoje historično pokrivalo na naše glave.

Smešen v resnici in otročji, a tudi nepopisno aroganten je takov program. Pri nas bojevati se za nič drugega, za nobeden državen interes kot za jedino nemštvo in naglašati nevarnost, ki mu preti, je največja breztaktnost, ker mi slovanski rodovi životarimo še vedno ob drobtinah, ki padajo raz bogate nemške mize; in zato smo dobri Avstrijci, oni pa presiti neskončnega državnega prizanašanja, od same duševne prenapetosti ne vedó, kako bi svojej premehkej vladi trnje in kamenje pod noge metali.

Sam naš presvitli vladar je naglašal javno

in svečano, da hoče mir mej svojimi narodi — in posled pridejo neporedni ustavoverci in vržejo kakor uničevalno bombo ravno nasproten program mej avstrijske Nemce!

„Duo cum faciunt idem, non est idem“, pravi pregovor in tega smo prepričani najbolje avstrijski Slovani. Prah v našem očesu se gleda s povekševalnim steklom, bruna v očesu naših nasprotnikov ne opazi nikdo.

„Politiki mora biti tuja simpatija in antipatija dveh strank v jednej državi, le principi in kombinacije občnih interesov v blagor vse države so odločilni v njihovih sodbah“. Kako naj interpretiramo mi Slovenci to duhovito sentenco slavnega moža?

„Sine Cerere friget Venus“, lahko rečemo o naših ustavovercih. Ko so spoznali oni, da imajo malo upanja do vladnega krmila, pokažejo svojo nesramno nagoto, zavrnejo svoj program, na kateri so tolikokrat prisegali, ignorirajo avstrijstvo, naglašajo jedino izveličevalno veliko-nemško idejo!

Da, v resnici večno zvest, v vseh časih in okoliščinah s srčno krvjo avstrijsko zastavo braneč in povrh preziran Slovan bi ne mogel biti, kdor nij užaljen v takej situaciji, kakoršno prouzročujejo zdaj naši prevdo-liberalci.

Dve tretjini avstrijskega prebivalstva povzdiguje pri vsakej priložnosti le avstrijske embleme; slaba tretjina pa se oglasi in pri jasnem solnci, ob javnem potu gradi državi nasprotno ideje.

Trpljenja smo vajeni Slovenci uže tisoč let nazaj, a trpeti hočemo še dalje, če treba, morda potrebuje Avstrija kdaj v jadi utrjenih duhov; v boji za njo branimo svoj program, ki z Avstrijo zmaga in propade! L—s.

Listek.

Štefétov Jurij.

(Dalje.)

A če je bil Jurij ravno tedaj, ko je prihrul sovražnik na vas, v fantovskej družbi, giedal je, da je odnesel pete v trenutji, ko je bilo vse razburjeno in hitelo si iskat orožja iz bližnjih plotov in hlevov. Potem pa, ko so fantje uže zmagonosno peli in ukali povračujoč se z bojišča, prisopihla jim Jurij nasproti in kriči:

„Kje pa so, kje? Alo, fantje, kar vas je, sedaj pa nanje!“

Temu navdušenju se vsi glasno zasmijejo.

Jurij se še bolj raztogoti in vpije: „Kaj? ali so uže pobrali peté? Vrag vender, da moram priti prepozno! Tekam od hleva do hleva in iščem ter iščem, kje bi dobil kake vile. Pa vse zastonj. Potem pa se obesim tam-le na tisto drobnico Planjavčevo ter odkrehnem ta-le štremlj.“

Tako in jednako se je Jurij vselej odtegnil pretepom, pripovedujejo starci. Nam pa se zdi, da to nij res, da le zato govore tako, ker se jim Jurja nij potreba več bati in ker morajo ti blebetavi starci vender le kaj šaljivega pripovedovati iz časov svoje mladosti.

Še nekaj. Vsacega se menda prej ali pozneje loti misel ženiti se. Tudi Jurij, pravijo, da je skušil to slabost.

To pa je bilo neki tako-le:

Kakor smo uže povedali, moral je Jurij v svojih fantovskih letih hlapčevati. Neko leto je služil pri Miškovih, kateri živine nijso gonili na pašo in je morala zato družina donášati jej trave s travnikov. Tako je Jurij necega poletnega popoldne tiral velik koš trave domov. Ko mu začne pot curkoma močiti obraz, poprime ga jeza, odprta hipoma koš ter ga razjarjen prevrne po tleh.

„Na, le leži tu, gnoj ti težki! Jaz te ne bom pobiral, prav gotovo te ne bom. Da moreš vrag tako težak biti!“ Sede poleg pre-

vrnenega koša, briše si pot z obraza in dalje godrnja: „O, da mora ubogi človek toliko trpeti! Blagor se ti, komur ni potreba delati in tako težko služiti si kruha!“

Tako bridko premišljevanje ga zelo užali. Nasloni se na koš in se nekam zamisli.

„Nu, Jurij, kaj pa ti žediš tu in se držiš, kakor bi metlje upal čez morje,“ začuje Jurij nakrat poleg sebe, in pred njim stoji velik in plečnjat fant — Črganov Francé.

„Ej, kaj bi!“ odgovori Jurij in se še vedno pusto drži.

„Beži, beži Jurij! Kje si s pametjo? Vesel bodi, vesel! Kaj si žalosten. Na tu! zamaši ga,“ reče Francé in mu poda možnjo s tobakom, katero Jurij hlastno pograbi in stori, kar se mu je velélo.

„Nu, zdaj pa povej, kaj ti je; sicer bodem moral misliti, da te je ta-le mrvica trave tako povila in potrla,“ dé dalje Francé ter se malo nasmeje.

Jurij se nekam razjezi, da ima Francé

Iz kranjskega deželnega zbora.

III. seja 1. oktobra 1881.

(Konec.)

Poslanec Deschmann nasvetuje v imenu finančnega odseka, naj se za gradnjo mostu čez Kolpo pri Vinici jedenkrat za vselej iz deželne zaklada dovoli 7000 gld., ako se ne oglasi podjetnik, ki hoče delati most na svoje stroške proti temu, da bi nekaj let smel pobirati mostnino. Most bode veljal 39.805 gld. 39 kr., in od teh bode plačala Hrvatska 25.000 gld., ostalo pa kranjska dežela in cestni okraj Črnomaljski. Poslanec Luckmann nasvetuje, naj se iz predloga izpusti pristavek, ki meri na to, da bi se napravila mitnica. Poslanec Navratil gorko podpira predlog, da se gradi most, ki je živa potreba, in h kateremu bode največ pripomogla sosedna bratska Hrvatska, akoravno od mostu v prvi vrsti ne bode imel dobička Hrvat, nego Slovenec in prijatelj Kočevar s Kranjskega.

Tudi poslanec vitez Savinschegg podpira predlog, kateri se potem sprejme tako, kakor je nasvetoval poslanec Luckmann.

Poslanec baron Apfaltrern poroča v imenu finančnega odseka zastran hiralničnih stroškov za osebe, katere teh stroškov ne morejo plačevati in nasvetuje, naj se instrukcija o oddaji neozdravnih bolnikov v hiralnico dopolni v tem smislu, da se mora deželni odbor pred faktično odpravo po §§. 28. in 30. domovinske postave od 3. decembra 1863. leta dorazumeti z mestnim magistratom ljubljanskim; hiralnični stroški za revne kranjske hiralce, o katerih se ne vé, h kateri občini spadajo, naj se iz deželne zaklada plačujejo v slučajih ko bi občina ne mogla povrniti vse svote za svojega hiralca, na pol preuzemó na deželni zaklad, za kar se deželnemu odboru dovoli kredit 1000 gld., katere ima pa natanko zaračunati. Posl. dr. Vošnjak priporoča mestu predlogov finančnega odseka one deželne odbora, kateri bolj jasno določaja, kako se ima deželni odbor vladati z neozdravnimi bolniki. Dozdaj je občina, kamor je spadal neozdravni bolnik prašala, ali ga hoče domov vzeti ali v hiralnici zanj plačati, in ako je občina prosila in bila potrebna, je deželni odbor tudi prevzel pol stroškov na deželni zaklad. Zdaj naj bi se pa vsak bolnik, ki uže nij za bólnico, izročil ljubljanskemu magistratu brez ozira na to, ali bode moč prevažati ga ali ne. Ako se ne sprejme njegov

t. j. deželne odbora predlog, naj se vsaj pristavi predlogu finančnega odseka, da je izročati mestnemu magistratu le iste neozdravnje bolnike, kateri se lahko prevažajo. Poslanec Laschan pravi, da bode mestni magistrat z občinami tudi odslej zmiraj prej obravnaval kakor doslej. Vsakako priporoča dostavek dr. Vošnjaka. Poslanec Grasselli se ne sklada s predlogi finančnega odseka, kateri urejajo stvari, ki so jasno določene z ministersko naredbo od 17. junija 1869, o katerih tedaj nij treba družih določil. V omejnenej ministerski naredbi je izrečeno, da se neozdravljivi bolniki ne smejo imeti v bolnicah na troške deželne zaklada, ampak da se morajo oddajati občini, v kateri se nahaja bolnica. Zato nasvetuje govornik naj se druga točka predlogov finančnega odseka ne sprejme. O tej stvari govore še poslanci vitez Kaltenegger, dr. Vošnjak in poročevalec baron Apfaltrern. Končno se sprejme predlog finančnega odseka brez premembe.

Po nasvetu finančnega odseka se primariju medicinskega in blazničnega oddelka določi 600 gld., sekundariju tega oddelka 150 gld. in asistentu porodiškega oddelka 143 gld. stalne letne remuneracije.

Proračun zaklada učiteljskih penzijonov za 1882. in računski sklep zemljiško-odveznega zaklada za 1880. leto se odobrita brez ugovora.

Učiteljskim sirotam Karolini, Alojziji in Ani Malenšekovim se za tri leta dovoli miloščina letnih 30 gld.

Računski sklep deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu za leto 1880 je bil odobren brez razgovora.

Pritožba g. grofa Lanthierija zaradi zaračunanja zboljševalnih stroškov gledé Slapa se je po predlogu g. poročevalca z ozirom na poročilo deželne odbora v 29. prilogi odstavila z dnevnega reda.

Proračun zaklada deželne prisilne delavnice za leto 1882. se po nasvetu odsekovega poročevalca g. Luckmanna odobri. Ob enem se potrdi deželne odbora pogodba z vojniškimi poveljništvom zaradi vojniške straže, in bivšega paznika vdovi Antoniji Kraševčevej se dovoli miloščina letnih 60 gld. še za tri leta, ranocelnikovej vdovi Josefi Vukatičevej pa se podeli od 1. januarija 1881. leta 84 gld. miloščine.

Poslanec Pfeifer izroči dve prošnji o zadevah plače ljudskih učiteljev.

Naposled so se vršile volitve v odseke.

Upravni odsek se je za predlog o Žumberškem in Marindolskem vprašanji jednoglasno pomnožil s poslancema: Navratilom in vitezom Savinscheggom.

V odsek za pretres Potočnikovega železničnega predloga so bili voljeni: vitez Gutmannsthal (načelnik), Potočnik (namestnik), Detela, Dreo, Luckmann.

Finančni odsek se je dopolnil s poslanci: Gutmannsthal, Savinschegg, Taufferer in Ledenik.

V odsek za pretresanje vladne predloge o upravni reformi bili so izvoljeni: dr. Kaltenegger (načelnik), dr. Poklukar (namestnik), Apfaltrern, Svetec, dr. Vošnjak, Deschmann in dr. Schaffer.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. oktobra.

Magjarski list „Egyetertes“ piše o „zatiiranem nemštvu“ in „nemškem klubu“ tako-le: „Psihologija avstrijske ustavoverne stranke bode zgodovinopiscu napravljala prav malo truda. Gospodje ustavoverne stranke so od nekaj znani, da si v dosego svojega smotra volijo najslabejša sredstva in vedno so umeli ugodno priložnost z obema rokama od sebe pahnuti. Težko je pri tej stranki določiti, ali se vsaka osoba izmed njih poganja za separatne tendence, ali pa se pristaši jedne in iste tendence mej seboj bojujejo... Gospodje pravniki te stranke niso v ministerstvu, oni zavdajo zategadelj Čehom, Poljakom itd. in menijo svoj smoter najhitreje s tem doseči, da tudi svojo narodnost, kakor nekaj Čehi in Poljaki, kot „zatiirano“ proglasijo. To je istinito čudovita ideja, da hoté nemštvo, čigar jezik zavzima prvo mesto ne le v Avstriji, marveč tudi v Ogrskej, čigar jezik je priznan v ministerstvu, v armadi, pri diplomaciji, kakor tudi v šoli in v upravi, zatiiranim proglasiti. Sicer pa nij „nevarnost za nemštvo“, nego enakopravnost, katera je gospodom neprijetna postala, ker je njih politika, odkritosrčno povedano, od nekaj le v brutalnem zatiiranju družih narodnostij obstajala“. Tako bere magjarski list nemško-nacionalnej gospódi levite.

Vnanje države.

Oficijozna berlinska „Post“ peča se bolj natanko z onim člankom, ki so ga prinesle „Times“, v katerem se govori, da prevzame Avstrija protektorat nad **balkanskimi deželami**, Anglija pa da se polasti Egipta. (Mi smo ta članek iz „Times“ včeraj na tem mestu priobčili.) „Post“ zelo skeptično govori o tem članku in hoče v tem članku najti le namen, da se proti Avstriji izbudi nezaupanje pri balkanskih državah in Grkih. Tudi oficijozni dunajski korespondent „P. Lloyd“ je proti fanta-

tako malo v čisljih njegovo moč in se hudeje:

„Kaj bi me to povilo in potrló, ki še vredno nij, da bi govoril. A jezi me pa vender-le, da mora človek toliko trpeti. Vidiš, ti Francè, ki imaš cel grunt in si bogat, ti ne veš, kaj se pravi trpeti. Ti samo zapoveduješ in le časi malo pobrskaš, da ti ljudje ne morejo v oči metati, češ, glej ga, kak lenuh je. Jaz pa bi moral rjaste zobe nositi, ko bi ne delal tako pridno, kakor delam. In vender bi tudi jaz lahko samo zapovedoval, kakor tisti v sv. evangelji, ki pravi kateremu svojih hlapcev: pojdi — in ta gré. Tudi jaz bi lahko po gospodarsko hodil počasno in možato krog hiše, ter nosil roke v žepu.“

„I, se ve, da bi lahko, Jurij! Zakaj neki ne? Saj imate hišo doma in jedno njivo tik nje in s tem bi ne bilo veliko dela. Najstarejši si pa tudi in gotovo bodeš kedaj gospodar,“ tolaži ga Francè.

„Kaj to? Francè! Komu pa naj bi doma

zapovedoval? Jaz mislim nekaj družega. Oženil se bom, veš Francè, pa bom gospodar. Vojskovi možé svojo jedino Micko in iščejo mladega gospodarja.“

„I nu! saj res, to je tudi nekaj. Pa se oženi! Pri Vojskovih bodeš uže res lahko tako gospodaril, kakor bi rad“, pravi Francè ter se mu poredno namežika in počasi otide.

Jurij pa začne tlačiti travo v koš nazaj in pravi sam sebi: „Bom se pa res“. Potem zopet oprta koš in premišljuje dalje gredečo svojo ženitev.

Pri Vojskovih so res dobili zeta, toda ne Jurija, ampak bogatega kmeta sina iz sosednje fare.

Jurijevo nameravanje se je kmalu zvedelo po vasi in še dalje okrog in govorilo se mnogo o njegovej ženitvi, kar pa je njega grozno jezilo. Večkrat ga je tudi kdo vprašal: „Nu, Jurij! kdaj pa se bodemo zdaj zopet ženili?“ Jurij pa je samo jezno in kosmato pogledal ter molčal.

A s časoma se je pozabila Jurijeva ženitev in tudi njega so menda minule take želje. Vsaj slišalo se nij več, da bi se še kdaj ženil.

Neko leto so prišle hude kozé v Lipovec in Štefeto očé so legli in kmalu šli veseliti se k svojima ženama (mačeho je bila namreč leto poprej naduha spravila pod zemljo). V zadnjem uri dejali so še: „Jurij je tudi moj sin in nečem, da bi moral kedaj z vrečami hoditi od hiše do hiše. Zato zapovem Jožetu, svojemu in svoje druge žene sinu, kateremu ostane bajta, da ima Juriju kot v svojej hiši dati, kadar se le temu ne bode ljubilo več služiti.“

Juriju se pa tega takoj nij več ljubilo, ko je zvedel, kako da so govorili očé na smrtnej postelji. Prišel je domov in bratu pri delu le toliko pomagal, da mu ta nij mogel očitati, češ, čisto zastoj ga redim. Najljubša pa mu je bila mehka trava pod senčnato tepko, ali pa po zimi gorak kotiček za pečjo.

Jurij je sicer vedel, kako se bere v evan-

stičnim nameram „Times“. „Če nam „Times“, tako piše „P. L.“, „Preveso, Salonike, Epir, Macedonijo in vrh tega še protektorat nad Grško darujejo, je to ponudba, pri kateri ni niti časti niti koristi, za katero se moramo lepo zahvaliti“. Dunajski korespondent v „Politik“ pa piše: „Zelo ljubeznjivo je, če nam Anglija, za zdaj res da le „Times“, predlaga nekako delitev orijenta mej Avstrijo in Anglijo, zelo ljubeznjivo, a zelo nesmiselno. Avstrijska politika je jasno dovolj pokazala, da na vzhodu absolutno nič ne išče in po nečem ne hrepeni, kot da varuje avstrijsko moč in interese, in da nič menj ne inklinira, nego da za sanjarske projekte uname del sveta. Ne jedenkrat, marveč stokrat je izrazila se in dokazala, da nijma daleko nikake namere v Salonikih se vstaviti, in vender se vrača zdaj v tej, zdaj v onej podobi insinuvacija, da je njeno poželjenje po deželah nenasitno in da ne bode prej mirovala, dokler ne dobi Egejskega morja. Ali naj se komaj umirjena Evropa na nove nemire naščuje in ali se mora — cui bono? vprašamo — vedno in vedno bodalo ničvrednih sumničenj obračati proti mirnim tendencam?“ Tako novinski glasovi.

Odkar je proglašena amnestija, so odnošaji v **Bolgariji** vedno boljši. Vsi izvrstni možje so se zjediniili v jedno smer, da osrečé Bolgarijo.

Francosko ministerstvo nij v najprijetnejšem položaji. V največjej zadregi je minister za notranje poslove. V soboto napil je v Sasansolimu Constans zdravijco Gambetti, kot „predstojniku večine“. Zanj torej ne obstoji Ferryjevo ministerstvo, da si mu je fakično še sam član.

V **Nemškej** je sporazumljenje mej Rimom in nemško vlado še vedno na istem mestu, a pričakuje se, da se bodo ugodno za Rim zaseli izpraznjeni sedeži škofov in se tako ugledil pot do sprave.

Dopisi.

Iz Maribora 1. oktobra. [Izv. dopis.] († Dr. Karol Ipavic) Ipavčev rod na Štajarskem uže dolgo slovi zavoljo bistrosti uma in plemenitosti srca, ki sta mu lastni. Včeraj, 30. septembra, smo spremili k grobu odličnega uda tega vrlega roda, gospoda dr. Karola Ipavica, odvetnika v našem mestu. Bil je zvest sin naroda svojega, ter zasluži, da se od njega tudi v našem narodnem glasilu poslovimo. Rajnik je bil sin prebrisanega pravoslovca Karola Ipavica, nekdanj delujočega pri oskrbljevanji graščine Gornji grad; pozneje vodil je posle pri reševanju zemljiške odveze v Celji; nekaj časa je bil tudi oskrbnik graščine Falske za Dravo. Bil je velik prijatelj duhovnikov in učiteljev. Zadovoljno

gelnji, da brez božje volje vrabec ne pade raz strehe, a vedel je tudi, da pravi pregovor: „pečena piščeta nikomur sama v usta ne leté“.

Da je mogel tedaj tudi za druge potrebe, katerih je imel tako v obilnej meri, prisluziti si kaj, hodil je ob večjih delih na dni delat, ob nedeljah pa gost poskočnim fantom in dekletom. A vedno je tudi rad ubogal, ako mu je velela Protarjeva, ali pa kaka druga Lipovška gospodinja: „Ti Jurij, ki si še trden fant, skoči mi danes zvečer čez hrib v Brezjiški mlin po moko. Ta presneti mlinar nam uže toliko časa ne pripelje, da kmalu soka ne bodem mogla več skuhati.“ Dobro je vedel, da mu bode mati dala velik kos kruha in mu še šestico stisnila v roko in vedel je tudi, da bode v mlinu dobil po starej hišnej navadi za večerjo obilo mlečnega soka, katerega je on tako rad jedel, a ga doma nij imel. Zato je prav rad proti večeru, ko se je jelo solnce poslavljeti, stisnil prtavnice pod pazduho, zmašil za srajco podani kos in odšel.

(Konec prih.)

mi je kazal nekdanj častno pismo, v kojem so se mu leta 1848. zahvaljevali mnogi narodni učitelji za pomoč in podporo, koje jim je naklonil. Nikdar nij pozabil, da je rod njegov iz kmetske korenine in ravnal se je po gaslu: „Iz naroda — za narod!“ Njegov bistroumni sinko je postal značajan poštenjak in rodoljub po izgledu očetovem. Gimnazijske nauke je pričel v Celji, dovršil jih je v Mariboru, kjer mu je bil iz veronauka učitelj zdajni pričastni stolni župnik Jurij Matijašič, ki je tudi včeraj spreved vodil. Pozneje se je učil pravoslovja, ter se odločil za odvetništvo, da bi ostal za vsem nezavisen. Bil je krotkega obnašanja, prijazen in je imel poseben dar za posredovanje mej prepirajočimi se strankami; rad je skrbel, da se ljubi mir brez potrebe ne kali. Spoštovali so ga Slovenci in Nemci v jedneke meri, da si svojega mišljenja in narodnosti nij prikrival. Bil je stanoviten ud naše čitalnice in je posebno rad takrat vanjo zahajal, ko so se tam vršila posvetovanja o volitvah; pomagal je pri tej priložnosti rad z dobrim svetom, pa tudi gmotno, kakor je potreba velela. Uže preje so se mu bila pluča trikrat vnela — zdanje, četrto vnetje mu je pa smrt zavdalo. Bil je še le 46 let star. Ohranimo mu časten spomin! . . . jek.

Iz Št. Jarneja 29. septembra. [Izv. dop.] Kaj premore vstrajnost in trdna železna volja, nam je lep dokaz prostovoljna požarna straža, ki se je pred nekaj tedni ustanovila v Št. Jarneji. Mnogi letošnji požari po Kranjskem in pa vplivna beseda pametnih mož, razpodila je mahoma vse predsodke, ki so ovirali ustanovitev tako potrebnega in koristnega društva; pospešila pa je ustanovitev tudi slavna vlada, ki je hitro dovolila to društvo in potrdila društvena pravila.

V ponedeljek 19. septembra stopila je požarna straža prvokrat javno mej svet in sicer na lep posnemanja vreden način.

Ob 8. uri zjutraj zbrala se je v podružnej cerkvi v Šmariji. Pri stranskem altariju sv. Florjana služil je čast. g. župnik št. jarnejski Jan. Ev. V ovk slovesno peto sv. mašo in imel pri tej priliki požarne straže slavnosti primeren jednat nagovor, ki je na vse navzočne naredil mogočen vtis. Strel iz možnarjev naznanjal je poglobitve dele svetega opravila.

Po dokončanej cerkvenej slovesnosti marsirala je požarna straža, deloma uže v društvenej obleki, njej na čelu g. Fr. Zagorec, ki je ustanovitelj in duša društva, skozi Št. Jarnej v bližnji gozdič „Gabrina“ da se odgočije in malo razvedri. Društvo ima uže zdaj 63 dejanskih udov, ki so dobro organizovani in razdeljeni v 4 oddelke. Da je komando in ves značaj društva strogo slovensk, se itak razume.

Kdo bi se bil nadejal, da bo požarna straža imela še tist dan prestati skušnjo, ter pokazati svojo izurjenost. Ob 1/2 2. uri začelo je goret v pol ure oddaljenej Ledečej vasi, fare št. jarnejske. Petleten deček zapalil je skedenj, igraje se z žvepljenkami. Nij še preteklo dobre pol ure, in uže je bila požarna straža z brizgalnico na mestu. Delalo se je vrlo, pa tudi tako uspešno, da so oteli, čeravno je bila precej huda sapa, vsa druga, blizu okolo stojiča poslopja, tako, da je zgorel samo zapaljeni skedenj in kozolec. Žal, zgorel je pri tem požaru tudi pet mesecev star otrok v zibelki, katerega je neskrbna mati pustila v skednji ter šla na polje. Na pol sežgamo dete, ki se je komaj še spoznalo, potegnili so straž-

niki iz plamena. Pa ne le ta dan, ampak uže prej pri zadnjem požaru v Kostanjevici pokazala je vrla št. jarnejska požarna straža svojo požrtvovalnost in izurjenost, kajti, da nij Št. Jarnejčanov, to priznavajo Kostanjevčanje sami, pogorela bi bila morda polovica Kostanjevice. Saj pa tudi ima ude naša požarna straža, ki znajo prijeti za delo; ona nij ustanovljena samo za izkazovanje in parado, ampak v resnici dejansko izpolnjuje svoj blagi namen, namreč nesebično braniti imenje in čuvati življenje bližnjega pred silnim elementom.

In tako mlada požarna straža, bodi nam srčno pozdravljena! Ognjeni krst si pogumno prejela; ponosno se smeš postaviti starejšim svojim posestrinam na stran!

Načelnikom pa in vsem, ki so pripomogli k ustanovitvi društva, izrečena bodi srčna hvala!

Domače stvari.

— (Presvitlega cesarja god) je Ljubljana praznovala s svečano veliko mašo, katero je milostivi g. knezoškof dr. Pogačar ob 10. uri služil v stolnej cerkvi. Svetega opravila so se udeležile vse civilne oblastnije z g. c. kr. deželnim predsednikom Winklerjem na čelu in g. deželni glavar grof Thurn-Valsassina z deželnimi poslanci, ki so bili v Ljubljani. Vojništvo je ob 9. uri imelo mašo pri nunah.

— (Soareja pri g. deželnem predsedniku.) Deželni poslanci so drevi ob 8. uri povabljeni k soareji pri prečastitem gospodu deželnem predsedniku Winklerji.

— (Dr. Josip Ulaga. †) Bridka izguba je zopet zadela naše štirské rojake. Brzobjav nam je poročil žalostno novico, da je v Konjicah včeraj popoldne umrl za plučno vnetico gosp. dr. Josip Ulaga, nadžupnik in dekan konjiški.

— (Jurčičev spomenik) bode, kakor piše zadnji list „Ljubljanskega Zvona“ v jednem tednu dovršen. Trije spodnji kameni so uže vzdani na konci Baumgartnove kapele pri sv. Krištofu. Železna ograja, katero je posebno krasno izdelal g. Lovro Zelenec, bode gotovo najlepša, kar jih je videti na ljubljanskem pokopališči.

— (Kranjski deželni zbor.) Dnevni red IV. seje, ki bode denes ob 10. uri dopoldne: 1. Branje zapisnika III. deželno-zborne seje dne 1. okt. l. 1881. 2. Naznanila zborničnega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora o stavbi ceste od Idrije do Verščevega. (Priloga št. 28.) 4. Poročilo deželnega odbora o stavbi kolibe (barake) in dveh drvarnic v deželnih dobrodelnih napravah. (Priloga št. 33.) 5. Poročilo deželnega odbora o stavbi blaznice na Studenci in o prezidanji blaznice v Ljubljani. (Priloga št. 34.) 6. Poročilo deželnega odbora o stavbah za obrambo Savskih bregov. (Priloga št. 35.) 7. Poročilo finančnega odseka o proračunu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1882. (Pril. št. 36.) 8. Ustno poročilo finančnega odseka gledé predavanja o kmetijstvu za ljudske učitelje na Slapskej vino- in sadjerejskej šoli. (K prilogi št. 30.) 9. Poročilo finančnega odseka o proračunu Slapske vino- in sadjerejske šole za l. 1882., — priloga št. 7/D. št. 29 in deželno-odborna letno poročilo §. 9, stran 195 št. 180. (Priloga št. 37.) 10. Ustna poročila finančnega odseka o računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za l. 1880. (K prilogi št. 1/A.) 11. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželno-kulturnega zaklada za l. 1882. (K prilogi 7/A.) 12. Ustna poročila finančnega odseka o nekaterih peticijah. 13. Ustno poročilo gospodar-

